

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 180

Warszawa, czwartek 10 czerwca 1937 r.

Rok XII

Sledztwo przeciw konsystorzowi kalwińskiemu Rozwody „wileńskie” zagrożone Zapowiedź sensacyjnego procesu

Z polecenia Sądu Apelacyjnego w Wilnie wszczęte zostało śledztwo przeciwko konsystorzowi wileńskiemu ewangelicko-reformowanemu, którego członkowie znaleźli się pod zarzutem przestępstwa z art. 286 K. K., czyli nadużycia władzy.

Według zarzutów oskarżycieli członkowie tego konsystorza, nie bacząc na obowiązujące przepisy prawne, które jurysdykcję w sprawach małżeńskich przekazują w przeważającej części obszarowi Polski oprócz b. zaboru pruskiego sądom duchownym tego wyznania, którego duchowny udzielał ślubu, oraz lekceważąc sobie przepisy o właściwości miejscowej, przyjmowali pod swe rozpoznanie, prawie wyłącznie sprawy małżonków ka-

tolickich, i to bez względu na miejsce ich zamieszkania. Jest rzeczą znaną, zwłaszcza od czasu opieczutowania przez prok. Missunę aktów rowodowych t. zw. „Narodowe go kościoła prawosławnego”, który działał w Warszawie, że Wilno stało się prawdziwą Mekką dla wszystkich tych, co uprzykrzywszy sobie zawarte małżeństwo pragnęli zamienić męża lub żonę. Wy starczyło napisać list do Wilna, wpłacić odpowiednią kwotę do konsystorza wileńskiego, a następ nie wnieść skargę rozwodową. Je żeli oboje amatorzy rozwodu byli zgodni w swym pragnieniu wolno ści, sprawa szła „z kopyta”. Za kilkaset złotych konsystorz w ciągu miesiąca udzielał rozwodu z powodu niezgodności charakte-

rów, wzajemnego opuszczenia, lub innych podobnych powodów.

Trochę dłużej trwała sprawa, gdy strona katolicka sprzeciwiała się udzieleniu rozwodu. Następow ały zwykłe protesty, wreszcie skargi do prokuratora z żądaniem ukarania tych, którzy udzielali rozwodów z pominięciem obowiązujących przepisów prawnych. Los jednak tych skarg był z góry przesądzony. Prokurator okręgowy odmawiał ścigania karnego członków konsystorza, nie dopatrując się w ich czynnościach cech przestępstwa. Prokurator apelacyjny zaś postanowienie to zatwierdzał.

Tym większą więc sensację stanowi obecny zwrot w dotychczasowym trybie postępowania. Oto w wyniku obszernie umotywowanych zażeń złożonych początkowo do prokuratora apelacyjnego, a następnie do Sądu Apelacyjnego w Wilnie przez pełnomocnika pani Z. N. adw. Janusza Poraj - Bier nackiego, którego klientka będąc katoliczką nie zgadzała się na rozwód kalwiński, sąd postanowił przeprowadzenie śledztwa z art. 286 K. K. przeciwko członkom konsystorza wileńskiego ewangelicko-reformowanego.

Sąd Apelacyjny nie podzielił wywodów prokuratury, jakoby członkowie konsystorza działali w dobrej wierze. Przeciwnie stanął na stanowisku, że tylko w najlepszym wypadku może być mowa o winie nieumyślnej, również karalnej.

Obecnie więc z polecenia sądu prowadzone jest śledztwo przeciwko członkom konsystorza wileńskiego. Art. 286 K. K. przewiduje karę do 10 lat więzienia, jeżeli nadużycie władzy nastąpiło z chęci zysku.

Do P. P. Prenumeratorów

zawiadamiamy, że do dzisiejszego numeru „ABC” — N. C. załączamy część I-szą tomu III-go „Quo Vadis” H. Sienkiewicza dla P. P. Prenumeratorów opłacających prenumeratę z premią po 3.30.

ADMINISTRACJA

Krwawe egzekucje w Madrycie Rozstrzelanie 320 anarchistów

SALAMANKA, 9. 6. Według wiadomości otrzymanych przez kwaterę główną wojsk powstańczych, kordazy zostaną niebawem zwolane do Walencji celem odbycia obrad nad wnioskiem ministra obrony narodowej Prieto w sprawie rozwiązania anarchistycznych organizacji i związków młodzieży.

Dziennik nacjonalistyczny „Día rio Vasco” pisze, że w Madrycie 320 anarchistów zostało skazanych przez trybunał specjalny na śmierć. Wyrok został wykonany przez 4-ty batalion brygady Dymitrowa. Anarchistów rozstrzelano na arenie, gdzie się odbywały walki bryków.

Bezpłatne porady prawne dla Prenumeratorów „ABC”

Na zapytania Czytelników wyjaśniamy, że wszelkich informacji w sprawie bezpłatnych porad prawnych dla prenumeratorów „ABC” udziela oddział miejskiej naszej redakcji przy ul. Jerozolimskiej 3-a w godzinach od 16.30 — 19.30 codziennie.

Bezpłatne porady prawne udzielane są naszym prenumeratom zgodnie z zapowiedzią już od 1 maja r. b. Korzystają z nich, rzecz prosta, nie tylko prenumeratorki warszawscy ale również prenumeratorki zamieszkali na prowincji.

W dniu wyroku na mordercę Chaskielewicza Zapowiedź demonstracji światowego żydostwa przeciwko „niektórym krajom”

Prasa żydowska przynosi zapowiedź nowej manifestacji światowego żydostwa, zamieszczając informacje następującej treści:

Wczoraj, we wtorek odbyło się posiedzenie egzekutywy i Rady Centralnej Związku rabinów R. P. Uchwalono ogłosić „dzień postu i modłów” żydostwa światowego w związku z tragiczną sytuacją ludności żydowskiej w niektórych krajach. Co do terminu dnia postu, uchwalono porozumieć się z organizacjami rabinów w poszczególnych państwach.

Po wypadkach brzeskich żydzi demonstrowali dwugodzinny zamknięciem sklepów w godzinach obiadowych, w dniu wyroku na Chaskielewicza, mordercę

polskiego podoficera, zapadła — dziwnym zbiegiem okoliczności — uchwała o dniu postu światowego żydostwa w związku z sytuacją żydów w niektórych krajach.

Co ma oznaczać ta nowa demonstracja? Dlaczego państwa, w których sytuacja żydostwa sta

ła się z dnia na dzień gorsza i przeciwko którym wymierzają żydzi swą nową demonstrację, zawołano ogólnikowym powiedzeniem „niektóre kraje”?

W każdym razie dziwna zbieżność tej uchwały z wyrokiem na mordercę Chaskielewicza, zasługuje na uwagę.

Czerwoni mordercy dzieci Po zabójstwie 12-letniego „faszysty” bestialski samosąd nad 13-letnim chłopcem

PARYŻ, 9. 6.

Jeszcze nie umilkły odgłosy tragicznej śmierci małego Pawełka Gingnoux, ukamienowanego w Lyonie przez swych rówieśników-komunistów, mordujących 12-letnie dziecko z okrzykiem „śmierć faszystcie”, a oto znów podobny wypadek wstrząsnął opinią francuską, dowodząc zezwiercenia oraz panującej w kołach socjalistycznych — komunistycznych ślepej nienawiści do narodowców i patriotów.

Mianowicie w Touluzie został na ulicy napadnięty i ciężko poranny 13-letni Michał Ribell. Powodem napadu była chorągiewka o barwach francuskich, na bieleńku Ribella. Napastnikami zaś, którzy zatrzymawszy małego rowerzystę pokopali go bestialsko i poranili niebezpiecznie kamieniami, — była grupa nieletnich wyrostków, z których kilku należało do socjalistycznych organizacji młodzieży! Wypadek ten

komentowany jest szeroko w Paryżu jako niesłychanie dla nastrojów, wywoływanych propagandą — charakterystyczny.

Król Karol rumuński szefem pułku piechoty Wielkopolskiej

BUKARESZT, 9. 6. Jak słyhać ustalono termin wizyty króla Karola II w Warszawie na koniec bieżącego miesiąca.

Wraz z królem Karolem II przybędzie Wielki Wojewoda Michał, Wizyta króla Karola w Polsce potrwa cztery dni, przy tym w ostatnim dniu przewiduje się przyjazd króla i Wielkiego Wojewody Mi-

chała oraz Pana Prezydenta Rzeczypospolitej do Krakowa, gdzie król Karol złoży hołd pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Ponad to przewiduje się, że król Karol w czasie pobytu w Polsce otrzyma honorowe szefostwo jednego z pułków piechoty, prawdopodobnie jednego z pułków wielkopolskich.

20.VI i 29.VI

Dwa zjazdy z udziałem marsz. Smigły-Rydz

Według oceny kół politycznych, ważniejszymi wydarzeniami politycznymi w najbliższym czasie będą dwa

zjazdy, w których ma wziąć udział marsz. Rydz Smigły. Będą to: zjazd młodzieży wiejskiej, 20 b. m. w Warszawie, organizowany przez Centr. Zw. Młodej Wsi, do którego czynione są przygotowania w Min. Rolnictwa, oraz zlot sokolów w Katowicach 29 b. m. Zainteresowanie kół politycznych skupia się oczywiście dookoła tego, czy marsz. Rydz Smigły wygłosi przemówienie.

Organizatorzy zjazdu młodzieży wiejskiej opracowują rezolucję, które mają być dostosowane do obecnej sytuacji i odbiegać od dotychczasowej linii ideowej tej organizacji.

Całkowite zaćmienie słońca

LIMA, 9. 6. Całkowite zaćmienie słońca było obserwowane wczoraj o godzinie 22.10 — według czasu środkowo-europejskiego, tubylcy patrzyli ze zdziwieniem, jak ciemna tarcza księżyca zasłoniła słońce. Wielu tubylców rzuciło się na ziemię, wygłaszając modły błagalne o powrót słońca i światła. Dzieci krzywały i nie chciały się uspokoić. O godz. 5.15 zapanowały ciemności, tylko kilka gwiazd było widocznych na firmamencie. Zaćmienie słońca trwało 3,5 min.

W KUTNIE

zaprenumerować „ABC” można u p. E. Lewandowskiego (Kiosk gazetowy)

Ukrywanie prawdy

Żydowskie plemię, żyjące wśród nas, ma swoje tajemnice, których strzeże zazdrośnie. Nic dziwnego. Ten system tajemnic stanowi bowiem pancerz ochronny, utrzymujący w wysokim stopniu ugodzenie przeciwnika; stano wi równocześnie zasłonę, za którą żydzi starają się ukryć swą właściwą rolę w społeczeństwie, na którym pasorczy tują.

Nie ma dla żydów rzeczy mniej pożądaną, jak poznać nie ich przez naród, z którego żyją. Dlatego to ze wstrętem i zgrozą patrzą, jak nieżydzi studiują ich dzieje, ich księgi, ich dzieła i prasę, ich strukturę wewnętrzną, ich stosunki społeczne i gospodarcze, wreszcie ich metody w stosunku do nieżydów. To wszystko, co ich odsłania, co obnaża ich rzeczywiste stosunki, co zdrę ra fałsz, jakim oddziały się dla oczu nieżydów — to wszystko stanowi dla nich największe niebezpieczeństwo.

Oto powód, dla którego mają tak nieukrywaną niechęć do jakiegokolwiek statystyki, dotyczącej ich życia, a sporzą

dzonej przez nieżydów. Każde liczenie ich pod jakimkolwiek względem przez nieżydów jest im wstrętne. Wiemy, jak niechętnie odnoszą się do wszelkich państwowych spisów ludności, jak z umiłowaniem podają fałszywe dane, choć jedynym celem tego fałszu jest w tym wypadku sfałszowanie statystyki państwowej. Jak dalece zaszedł tu ich proceder, mamy wymowne świadectwo w faktie, że co ja kiś czas żydzi sami przeprowadzają wyznaniowe dokonywują spisów swej ludności w Polsce i wyniki zachowują wyłącznie dla własnego użytku.

W tym dążeniu żydów do zachowania w tajemnicy rzeczywistego obrazu ich życia my, Polacy, sami często stajemy się im pomocą. Kiedyś poruszyłem na łamach „ABC” sprawę nowego okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, usuwającego z dowodów osobistych imiona rodziców. Dzisiaj poruszam sprawę podobną, nie mniej doniosłą.

Tym razem zaglądam w sprawę statystyki karnej. Stwierdzam charakterystycz-

ny fakt: oto nasza statystyka przestępstw nie uwzględnia wcale rubryki „wyznanie”. Na skutek tego udział żydów w poszczególnych kategoriach przestępstw w Polsce jest dla nas zagadką. Mamy zaniżony obraz zbrodniczości wśród Polaków i... osłonięty tajemnicą zasłona obraz przestępczości wśród narodu wybranego.

Jak wiadomo, przy rozpoznaniu sprawy karnej władze badają, czy i za co podejrzanym był już kiedyś przedtem karany. W tym celu prowadzi się rejestr karnej przestępczości. Ale rejestr ten służy także dla celów statystyki. I teraz fakt, rzadko komu znany poza światem prawniczym: oto brak danych, umożliwiających statystykę wyznaniową poszczególnych przestępstw. Dziś w Polsce żydzi mogą twierdzić z powodzeniem nawet i to, że handlem żywym towarem zajmują się w przeważającej większości chrześcijanie, albowiem brak urzędowych cyfr, by takiemu twierdzeniu zadać kłam.

Rubryka „wyznanie” w statystyce przestępstw zniesiona zo

stała dopiero po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. O ile mi wiadomo, miało to miejsce jeszcze zaraz po roku 1920. Kto za to ponosi odpowiedzialność, nie potrafię w tej chwili ustalić, ale odpowiedzialność dodatkową ponoszą także i wszystkie te czynniki, które od lat kilkunastu ten stan rzeczy tolerują, choć mogłyby się mu przeciwstawić.

Ostatni numer miesięcznika „Nowy Ład” przynosi w tej sprawie rewelacyjny artykuł, omawiający udział żydów w przestępczości na obszarze byłego Królestwa Kongresowego w wieku XIX. Są tam rzeczy, o których się filozofom nie śniło. O przestępczości żydów w Polsce, o tym w jakim stopniu powinni by ponosić koszty wyniaru sprawiedliwości i utrzymania policji i więzień, nikt nie potrafił nic napisać na podstawie polskich urzędowych danych. Jesteśmy z własnej woli bezbronni.

P. minister sprawiedliwości doprawdy ma wdzięczne pole do popisu

T. G.

Topielec ze zbarnika jeszcze nie znaleziony

BIELSKO, 9. 6. Specjalnie wezwany z Gdyni przez Zarząd miasta Bielska nurek pracuje dziś od godziny 9-tej rano nad wydobywaniem topielca Józefa Guni z zapory wodnej w Wapienicy koło Bielska. Nurek zanurzał się już kilkanaście razy, przeszedł szereg zagłębień i śluz, lecz dotychczas nie natrafił na zwłoki. O ile dzisiejsza praca nureka nie da rezultatu, jutro poszukiwania będą kontynuowane.

Upały na Helu

HEL, 9. 6. Po dżdżystych i niezwykle zimnych dniach nastąpiło ocieplenie na całym wybrzeżu. Na Helu temperatura w czasie dnia wynosi 20 st., na wydmach w stońcu dochodzi do 37 st. Temperatura morza również zwiększyła się i wynosi 15 st. W zatoce Puckiej kąpie się już bardzo wiele osób.